

PÉCSI FIGYELŐ.

Előfizetési díj:
 Postán vagy Pécsen háború küldve:
 egész évre 5 ft., félre 2 ft 50 kr.
 ügyfél évre 1 ft 25 kr.
 Egyes szám 10 kr.
 Megjelenik minden szombaton.
 Egyes számok kaphatók Weidinger N. könyvesker. (Nafelóánytér.)

Hirdetések ára:
 Egy öt hasábos petit sor egyszeri megjelenésért 6 kr., 3-szori 5 kr., 10-szerért 4 kr. útleendő. — Minden hirdetés után 30 kr. helyegdíj útleendő. A nyitlér 1 petit sora 10 kr. A hirdelési díj előre útleendő.

SZERKESZTŐI IRODA:
 Ó-pósta-utca 16-ik szám.
 Kéziratok vissza nem küldetnek.

A lap szellemi részét illető közlemények és előfizetések a szerkesztőséghez, a hirdetések pedig a kiadóhivatalhoz intézendők.
 Előfizetheti helyben: a kiadóhivatalban, Blauhorn Antal úr a városbáz épületben, Lill János úr a budai külvárosban, Böhm C. F. úr a szigeti külvárosban lévő kereskedésében, valamint a vidéken minden pósthivatalnál.

KIADÓ HIVATAL:
 János-utca 8-ik szám.

Tisza válasza.

Ma egyhete választott Tisza Kálmán a képviselőházban Komjáthy Bélának a Herbert-Christen ügyben hozzáintéztett interpellációra. A fővárosi lapok, naponként jelennek meg, melyekben mondhatták el véleményüket, mi azonban csak hetenként egyszer szólhatunk, szólunk tehát most, bár elkésve, de vélemény nélkül még sem hagyjuk magunk részéről sem Tisza kertelő s inkorrekt választát.

Komjáthy diskkrét és lovagias akart lenni és nem bírálta a miniszterelnök választát, melynek tárgyalását kérte, de meg nem kapta. Kár, hogy így tett. Igen is szigorú bírálat alá kellett volna vennie Tisza választát, mely nem egyéb mint a katonai hatalmaskodás előtti meghajlás, illuziórius kibúvó, a mely egy magyar miniszterelnök méltóságához legkevésbé illő.

Tudjuk, hogy az általános, a közönséges becsület mellett, mely mindinkább mostoha sorsra jut, dívatban van egy csomó osztály-becsület, amely annál féltelenebbül grasszál, mentül jobban kopik a közönséges becsület. Hogy az osztály-becsületnek alapja ne volna, nem lehet állítani, de hogy elmentébe tesse magát spécziessz a géniuszszal, azt józanul megengedni nem lehet, mert az a különösbenebb beteges túltengésére viszen, az általánosnak rovására.

A katonai becsület bizonyára kényes és jogosult portéka; de jogait nem terjesztheti ki odáig, a hol a közönséges polgári becsület fogalmait sérti, sőt letiporja. Maguk közt őrizhetik a Marsfiak katonai becsületüket, testületük erkölcsi kincseit, a melynyire tetszik. Erre vannak paragrafusaik. Kifelé is őrizhetik azzal a féltékenységgel, a melyet testületük becsülete megkíván. Ha polgár sérti őket, van kardjuk és vannak polgári intézmények; ez is, az is a körülményekhez képest nyújthat kellő elégtételt. Azonban sem magunknak, sem testületüknek, sem osztály-becsületüknek, sem a közönséges becsületnek nem tesznek jó szolgálatot, ha áldozatukat illetékteleenül s határozottan jogtalanul fosztják

meg legdrágább kincsétől: állásától, élete s munkája becsületétől.

Ezt kísérlettek meg Mars plégalléros fiai Herberlttel szemben. Megfosztották katonai rangjától, de hiába, mert az a hitvány fényes rongy, melyet portopénak neveznek, nincs hála Isten a polgári becsülettel összefüve. Herbert becsülete most is oly tisztas, sőt magyar honpolgárhoz illő lovagias magaviselete által még ragyogóbbá vált, mint valaha volt.

A tény világoosságának okáért idézzük a miniszterelnök szavait. Tisza ezeket mondta: „Mindenekelőtt azt kívánom megjegyezni, t. ház, hogy az 1868. XL. törvényeziknek 54. §-a — mert arról van szó — azt mondja: A tetteles szolgálatban nem álló tartalékosok és honvédek tisztjei s a legénység minden polgári viszonyaikra nézve, ugy szintén bünvádi és rendőri ügyekben, a polgári törvények és hatóságok alatt állanak. Ez az egy nagyfontosságú jogi elv, melynek minden megsértése bizonynyal mindenki által visszautasítandó. De másfelől meg kell jegyezni, hogy a katonai becsületbírósnak, — a minő különben a kontinen minden hadserégében létezik — nincs, mert nem is lehet, sem rendőri, sem bünvádi ügyekben judikaturája, hanem igen is egyediül hatásköre terjed arra, hogy azokra nézve, a kik mint tisztiek, hábár szolgálaton kívül is, oly valamely ténny követnek el, mely a tisztí rang elvonását mondhatja ki. Ez esetben a katonai bíróság ítéletében, melyet talán a képviselő ur is olvasott, még határozottan meg van az mondva, hogy Herbert ur, ha tényleges szolgálatban lett volna, diszciplináris eljárás alá esett volna. De épen, mert nem volt tényleges szolgálatban, ez nem történt, hanem a katonai bíróság csupán arra szorított, a mi a becsületbírósnak hatáskörébe tartozik. Így tehát azon, a képviselő ur által hangsúlyozott és általam is főfontosságúnak tartott elv ellen, mely szerint a tényleges szolgálatban nem állók az idézett törvényben említett viszonyaikra nézve csak a polgári törvények alá tartoznak, vétséget nem lát-

ván, nem érzem magamat arra hivatva, hogy ez ügyben további lépéseket tegyek.”

A miniszter szavaiból világosan kitünik, hogy a katonai bíróság Herberthez nem férvén hozzá máskép, hát becsületbírósnak alá vetette s így fosztotta meg háborúgyi rangjától, elvégre bíráskodtak fölőtte, noha semmi bíráskodás alá való s még kevésbé büntetésre méltó dolog el nem követett.

Bizon-bizon nagyon sötét ezen ügynek az árnyéka.

Utóbb se lesz jó vége ennek s az ehhez hasonló katonai önkénykedéseknek.

Tartsunk össze.

Hordóban van már a szőlő leve; be van fejezve minden mzei munka, a hideg dér ráborul az egész tájra és aztán — beköszöntenek majd a hosszú almos, unalmas esték.

Bizony hosszú és unalmas a tél!

A róka pergése s a kukoriczát morzsoló szék egyhangú recsegése nem ébresztí föl a szunyadozó haznépet, sőt változatlan zajongásuk még sürűbbé váltott von a szemre.

Pedig ne aludjunk!

A nem legk-dvezőbb gazdasági év arra ösztökéljen, arra buzdítson bennünket, hogy a telet, a hosszú nyugvás idejét is felhasználjuk a magunk érdekében. Dolgozzunk. A napi élelmet szerezzük be téli munkával és gondoljunk szórakozásra is.

A szórakozás pedig legyen szép és nemes. A szellemi vígságra vigyük el serdültb gyermekeinket is, hogy épüljenek a nemes tápon, az oktató szavakban s használják föl a telet arra, hogy lekünn, mely a nehéz nyári munkák alatt nélkülözötte az okvetlen szükséges szellemi tápot, újra vissza nyerve rugékonyságát és erejét.

A vidéki kaszinóknak e tekintetben nagy földatuk van! S a missiót sajnos, csak a legtrikabb esetekben teljesítik. A kaszinó megalakul, mert akadnak lelkes emberek, a kik pártfogolják az eszmét és megtéstitik; működni kezd a gyönyörűt ezélok érdekében és egy nygyed vagy fél év múlva azon veszik észre magukat, hogy kaszinó nincs, de van borivó és kártya-kompanyia. Aztán akadnak jóhiszemű emberek, a kik fölhasználják az ílyetén elkalodás ellen. Megvan a visszavonás, s rá alakul egy új kaszinó, mely azonban csak abban különbözik az elsőől, hogy „polgári” jelzőt visel s különben teljesen ugyanazonos az elsővel, lesz belőle lump és kártya-kompanyia. Ezt is megújják és létre

lyozott lélegzetén jócskán könnyített — még nyájasabb mosolyal tekintett reám. Gyöngéden a vállamra tette kezét, s utalt azokra a szép napokra, melyeket mi együtt töltöttünk el, hol itt, hol ott.

Azt hittem ma egész estvén a szép és boldog visszaemlékezésnek fogunk élni — és mára nem térünk át.

Zsuzsi még egy kicsit hagyta is pihenni. — Óh, barátom, György, minden a szerencses társulástól függ — fogott újból főtételéhez.

— Attól — szoltam, nem állhatván meg, hogy végre én is ki ne fejezzem e gyakorlati igazság iránti teljes elismerésemet.

— Tehát igazat adsz? — ragadta meg kezemet.

— Minden esetre.

— Belátod, hogy a szerencses társulás mily nagy fontosságú?

— Én be.

— Minden viszonyok között?

— Igen.

— Barátságban, összeköttetésekben és . . .

Még most is félt kimondani.

— Igen, Pál.

— Mi különben, azt te is tudod, és sokszor tapasztalhattad, hogy úgy nagy és kis kérdésekben és jellembevegő dolgokban örökké megegyeztünk. Boocsáss meg, régóta nem is tekintettünk máskép sógoromnál, mint a Karácsöndy család tagját.

Karácsöndy Mihály úr igazgató tanár volt a nagy kut-téren. Hatalmas férfiú. Sok előkelő és nem előkelő szülék réme, avagy oszlopa, már amint azt vagyoni állapotuk eszközölte. — Igazgatóm volt nekem is. Szigorú, de óvatos, mindig miútha egy kis selyemzsinóron tartott volna. A szép jöve delmekből többször juttatott. Ámbár ilyen-

kor Pál barátom nem is késétt odasügni a fülbemb:

— Minden a szerencses társulástól függ.

Gondoltam is, hogy ez sokak jólétének lehet forrása.

— Már első szerencsem — folytató Pál barátom, és most szépen haladva előre — az volt György, érts meg édes György, hogy a jó sors mint hat osztályt végzett árva fiút a híres Derzi intézeténél Karácsöndyval hozott össze. Ott nála, ah mennyi tapasztalatot gyűjtöttem, mennyi jó ebédet, vacsorákat . . .

És nevetett. Mert lehet az ilyen jó vacsorákon és ebédeken nevetni. Bizony lehet.

— És tudod György, most rendes tanár vagyok, én aki árvaságom miatt most valahol egy városi inokoeska volnék talán. Rendes tanár, György, a históriából és kronológiából. És tudod egy kis szölöcskét is vásároltam.

— Még nőtelen korodban?

— Dehogy! hanyatlott hátra kedélyes nevetéssel. Hát ki tehetne ilyesmit nőtelen korában? Egy szegény, hat osztályos dominus? Ah, persze! Előbb természetesen megházasodtam, és oly szerencsével . . .

— Karácsöndy nővérét . . .

— Hát persze Karácsöndy Pepit. Azt vettem el. Pepi egy igen jó teremtés volt . . . Itt megállt.

Pepi, azaz Hámosi Pálné, egy szegény, sovány, rút, időses leány volt, oly sovány mint a jól kiszáradt öreg deszka. A karjaiból csak a csontok jutottak a szövettség boldogítására. Fogai mint a fonott ostor, egymásra igyekeztek és széles homlokcsontjába úgy voltak beékelve apró mozgó fekete szemek, hogy azok minden perezbén egymás felé fordultak.

lás, a takarékoság hiánya; a luxus oly dolgokban, melyekre épen semmi szükségünk nem volna.

Deák Ferenczet egykor Szent-Grothon egy küldöttség kereste föl és kérte őt egy védegyelet támogatására, ekkor mondotta a haza halhatatlan bölése a következő szavakat: „A luxus minden országra nézve áldás, csak Magyarországra nézve átok.” Mert míg másutt a luxus kenyeret ad a társadalomnak, fejleszti az ipart; addig Magyarországon megöli a társadalmat, mert iparunk nincs, a luxusért idegen országnak szórjuk ki a pénzt!

Bölcs emberek mondásai rendesen olyanok, hogy általános igazságokat tartalmazza nemcsak egy eltűnő idősakra illenek; Deák pedig ismerte az országot, ismerte a nemzetet, ismerte a viszonyokat, úgy, mint kevesen hozzá hasonlóan, nem lehet tehát esodálni, hogy örökbecsü nyilatkozásaiban, melyek még mindig az újság ingerével hatnak, gyakran, sőt majdnem mindig a jóslélek sajátságait mutatja, mely a jövőbe lát.

Ez a nyilatkozás ma is talál. S a magyar társadalomnak maig sem volt ereje kibontakozni e betegségből.

A fővárost utánozza a vidék, s a mi-ben a családok és egyesek egymással versenyeznek: az az életmód túlszágása, a kiltől ruházat, a drága passziók fitogtatása.

Közgazdaságilag is ennek messze kiható következei vannak. Hátráltatja a család-alakulást, a házasságokat, mert a család igényei oly nagyok, hogy kevés ifjú érzí magát elég tehetősnék e terhek elbírására és egyáltalán a nőkről nevelés-sóknél fogva el van terjedve az előítélet, hogy nincsenek a családi élet egyszerűségére és takarékoságára nevelve.

Amde a luxus akadályozza, gátolja a tökélyjűtést, a takarékoságot; családoknál, társadalomban és államban megingatja pénzügyi egyensúlyt. A luxus gyakorlásából származik azután a társadalmi áll szemérem, mely szegényli az olyan munkát, melyel külső dícsőség az. Innen az iskolabetegegs tünete is. Azért törek-szik az ifjuság a külsőleg tündöklő pályákra s elhanyagolja a nemzet józan, szerény és egyszerű anyagi érdekeit. S míg ama pályák elsatnyulnak az oda tündölő erők túlbősége alatt, addig magyar ipar, magyar kereskedelem abszolúte nem fejlődhetik.

A közélet minden ágában, hol szakerőre van szükségünk, még mindig épen a magyarból találunk kevésbé alkalmasokat.

Most mikor a külföldi nyers termelés elnyomással fenyegeti a magyar nyers termelést, még egyelőre alapos reményünk sincsen, hogy ezen elnyomást az ipar emelkedésében tudnók kiheverni.

Mert tapasztaljuk, mily lassan alakulhatunk át iparüző nemzeté, mert még

alatt, kéziratban — el-elmondogatta, hol kevélyebben, hol alázatosabban, azonban hogy feleségét karácson szombatián elta-karította, — most már sztráben lehet hal-lani a derék ember ajkairól:

— Barátom, minden a szerencses társulástól függ. Igen is, — fordult felém — hiszed-e azt György?

Nem mertem határozottan felelni erre a fogas kérdésre, már csak azért sem, mivel mai nap mások sem igen felelgetnek semmire is azonnal, de azt észrevettem, hogy Pál barátom valamely fölőtte fontos tételt esomóztat a lelke mélyében, és hogy igen jól tenném, ha azt az életbevegő tételt én magam törekedném egy merész föllepéssel kibontani.

A mivel lehetett — mint most a sem-ből fölemelkedett nagy diplomaták mond-ják: e se kély s e gem, tehát tulajdon ese-kélyességem szorgalmatosan kinalgatta egy-gyel-mással, szivarral, szilvóriummal, mikor e hatalmas mondás megindult, boroskával is, hanem tovább nem mentem.

Ő is lassan tudhatta elhatározni, hogy fejszjéjével a kemény fába csapjon, hanem lát a körülmények kényserítő hatása alatt kellett tennie, mert máskép nem is tehe-tett volna: odacsapott.

Maga is megrendült a nagy suhintás alatt.

Rám nézett sárgásbarna cigány ar-czával, busz-buszonót szálból álló fekete bajuszát mozgatta — és a mellett bátor-ságot akart belém lehelni.

— Zsuzsi. . . adj csak egy szál gyufát. Adtam.

Szuszogott, szipakolt mint a beteg ga-lamb. Óh, hogy égett az areza, mivelhogy némely ember e fölvilágosult század utó-só felében is szemérmes.

Egy erőset harakólt, s miután akada-

kor Pál barátom nem is késétt odasügni a fülbemb:

— Minden a szerencses társulástól függ.

Gondoltam is, hogy ez sokak jólétének lehet forrása.

— Már első szerencsem — folytató Pál barátom, és most szépen haladva előre — az volt György, érts meg édes György, hogy a jó sors mint hat osztályt végzett árva fiút a híres Derzi intézeténél Karácsöndyval hozott össze. Ott nála, ah mennyi tapasztalatot gyűjtöttem, mennyi jó ebédet, vacsorákat . . .

És nevetett. Mert lehet az ilyen jó vacsorákon és ebédeken nevetni. Bizony lehet.

— És tudod György, most rendes tanár vagyok, én aki árvaságom miatt most valahol egy városi inokoeska volnék talán. Rendes tanár, György, a históriából és kronológiából. És tudod egy kis szölöcskét is vásároltam.

— Még nőtelen korodban?

— Dehogy! hanyatlott hátra kedélyes nevetéssel. Hát ki tehetne ilyesmit nőtelen korában? Egy szegény, hat osztályos dominus? Ah, persze! Előbb természetesen megházasodtam, és oly szerencsével . . .

— Karácsöndy nővérét . . .

— Hát persze Karácsöndy Pepit. Azt vettem el. Pepi egy igen jó teremtés volt . . . Itt megállt.

Pepi, azaz Hámosi Pálné, egy szegény, sovány, rút, időses leány volt, oly sovány mint a jól kiszáradt öreg deszka. A karjaiból csak a csontok jutottak a szövettség boldogítására. Fogai mint a fonott ostor, egymásra igyekeztek és széles homlokcsontjába úgy voltak beékelve apró mozgó fekete szemek, hogy azok minden perezbén egymás felé fordultak.

kor Pál barátom nem is késétt odasügni a fülbemb:

— Minden a szerencses társulástól függ.

Gondoltam is, hogy ez sokak jólétének lehet forrása.

— Már első szerencsem — folytató Pál barátom, és most szépen haladva előre — az volt György, érts meg édes György, hogy a jó sors mint hat osztályt végzett árva fiút a híres Derzi intézeténél Karácsöndyval hozott össze. Ott nála, ah mennyi tapasztalatot gyűjtöttem, mennyi jó ebédet, vacsorákat . . .

És nevetett. Mert lehet az ilyen jó vacsorákon és ebédeken nevetni. Bizony lehet.

— És tudod György, most rendes tanár vagyok, én aki árvaságom miatt most valahol egy városi inokoeska volnék talán. Rendes tanár, György, a históriából és kronológiából. És tudod egy kis szölöcskét is vásároltam.

— Még nőtelen korodban?

— Dehogy! hanyatlott hátra kedélyes nevetéssel. Hát ki tehetne ilyesmit nőtelen korában? Egy szegény, hat osztályos dominus? Ah, persze! Előbb természetesen megházasodtam, és oly szerencsével . . .

— Karácsöndy nővérét . . .

— Hát persze Karácsöndy Pepit. Azt vettem el. Pepi egy igen jó teremtés volt . . . Itt megállt.

Pepi, azaz Hámosi Pálné, egy szegény, sovány, rút, időses leány volt, oly sovány mint a jól kiszáradt öreg deszka. A karjaiból csak a csontok jutottak a szövettség boldogítására. Fogai mint a fonott ostor, egymásra igyekeztek és széles homlokcsontjába úgy voltak beékelve apró mozgó fekete szemek, hogy azok minden perezbén egymás felé fordultak.

kor Pál barátom nem is késétt odasügni a fülbemb:

— Minden a szerencses társulástól függ.

Gondoltam is, hogy ez sokak jólétének lehet forrása.

— Már első szerencsem — folytató Pál barátom, és most szépen haladva előre — az volt György, érts meg édes György, hogy a jó sors mint hat osztályt végzett árva fiút a híres Derzi intézeténél Karácsöndyval hozott össze. Ott nála, ah mennyi tapasztalatot gyűjtöttem, mennyi jó ebédet, vacsorákat . . .

És nevetett. Mert lehet az ilyen jó vacsorákon és ebédeken nevetni. Bizony lehet.

— És tudod György, most rendes tanár vagyok, én aki árvaságom miatt most valahol egy városi inokoeska volnék talán. Rendes tanár, György, a históriából és kronológiából. És tudod egy kis szölöcskét is vásároltam.

— Még nőtelen korodban?

— Dehogy! hanyatlott hátra kedélyes nevetéssel. Hát ki tehetne ilyesmit nőtelen korában? Egy szegény, hat osztályos dominus? Ah, persze! Előbb természetesen megházasodtam, és oly szerencsével . . .

— Karácsöndy nővérét . . .

— Hát persze Karácsöndy Pepit. Azt vettem el. Pepi egy igen jó teremtés volt . . . Itt megállt.

Pepi, azaz Hámosi Pálné, egy szegény, sovány, rút, időses leány volt, oly sovány mint a jól kiszáradt öreg deszka. A karjaiból csak a csontok jutottak a szövettség boldogítására. Fogai mint a fonott ostor, egymásra igyekeztek és széles homlokcsontjába úgy voltak beékelve apró mozgó fekete szemek, hogy azok minden perezbén egymás felé fordultak.

TÁRCA.

Nem vagyok én

Nem vagyok én az a család,
 Az a lenge délibáb,
 Melyet tüdűruj teremtet,
 S melyet játsza hajt a szellet,
 Opálkőben,
 Fényzőnben,
 Fél és le, odébb-idább!

Nem vagyok én langyos szellő,
 Sügő, búgó csapodár,
 Mely illatát a virágtól
 Veszi kölcsön,
 És a földön
 Csókot osztva, lopva jár!

Kagyló vagyok, szürke kagyló,
 Mely kavicsok közt pihen;
 Letaposkál sárba, földbe
 S csak az, a ki összetörte
 Veszi észre,
 Csakhogy kévsé,
 Hogy gyöngy rejlik mélyben!

Catullus.

Hámosi úr mátkáját árulja.

— Rajz. —
 Írta: Tolnai Lajos.

Óh, minden a szerencses társulástól függ!

Nem tudom, ez a szép mondás a nagy Eötvös remek gondolataiból van-e kiesve, vagy talán Gyulay Pál Romhányijából, anyyi igaz, hogy Hámosi Pál, igen tisztelt tanár-társam, régebben is, amikor még a halhatatlan Romhányit csak nagyon be-avatottak olvashatták szoros titok peeséjé-

kor Pál barátom nem is késétt odasügni a fülbemb:

— Minden a szerencses társulástól függ.

Gondoltam is, hogy ez sokak jólétének lehet forrása.

— Már első szerencsem — folytató Pál barátom, és most szépen haladva előre — az volt György, érts meg édes György, hogy a jó sors mint hat osztályt végzett árva fiút a híres Derzi intézeténél Karácsöndyval hozott össze. Ott nála, ah mennyi tapasztalatot gyűjtöttem, mennyi jó ebédet, vacsorákat . . .

És nevetett. Mert lehet az ilyen jó vacsorákon és ebédeken nevetni. Bizony lehet.

— És tudod György, most rendes tanár vagyok, én aki árvaságom miatt most valahol egy városi inokoeska volnék talán. Rendes tanár, György, a históriából és kronológiából. És tudod egy kis szölöcskét is vásároltam.

— Még nőtelen korodban?

— Dehogy! hanyatlott hátra kedélyes nevetéssel. Hát ki tehetne ilyesmit nőtelen korában? Egy szegény, hat osztályos dominus? Ah, persze! Előbb természetesen megházasodtam, és oly szerencsével . . .

— Karácsöndy nővérét . . .

— Hát persze Karácsöndy Pepit. Azt vettem el. Pepi egy igen jó teremtés volt . . . Itt megállt.

Pepi, azaz Hámosi Pálné, egy szegény, sovány, rút, időses leány volt, oly sovány mint a jól kiszáradt öreg deszka. A karjaiból csak a csontok jutottak a szövettség boldogítására. Fogai mint a fonott ostor, egymásra igyekeztek és széles homlokcsontjába úgy voltak beékelve apró mozgó fekete szemek, hogy azok minden perezbén egymás felé fordultak.

kor Pál barátom nem is késétt odasügni a fülbemb:

— Minden a szerencses társulástól függ.

Gondoltam is, hogy ez sokak jólétének lehet forrása.

— Már első szerencsem — folytató Pál barátom, és most szépen haladva előre — az volt György, érts meg édes György, hogy a jó sors mint hat osztályt végzett árva fiút a híres Derzi intézeténél Karácsöndyval hozott össze. Ott nála, ah mennyi tapasztalatot gyűjtöttem, mennyi jó ebédet, vacsorákat . . .

És nevetett. Mert lehet az ilyen jó vacsorákon és ebédeken nevetni. Bizony lehet.

— És tudod György, most rendes tanár vagyok, én aki árvaságom miatt most valahol egy városi inokoeska volnék talán. Rendes tanár, György, a históriából és kronológiából. És tudod egy kis szölöcskét is vásároltam.

— Még nőtelen korodban?

— Dehogy! hanyatlott hátra kedélyes nevetéssel. Hát ki tehetne ilyesmit nőtelen korában? Egy szegény, hat osztályos dominus? Ah, persze! Előbb természetesen megházasodtam, és oly szerencsével . . .

— Karácsöndy nővérét . . .

— Hát persze Karácsöndy Pepit. Azt vettem el. Pepi egy igen jó teremtés volt . . . Itt megállt.

Pepi, azaz Hámosi Pálné, egy szegény, sovány, rút, időses leány volt, oly sovány mint a jól kiszáradt öreg deszka. A karjaiból csak a csontok jutottak a szövettség boldogítására. Fogai mint a fonott ostor, egymásra igyekeztek és széles homlokcsontjába úgy voltak beékelve apró mozgó fekete szemek, hogy azok minden perezbén egymás felé fordultak.

kor Pál barátom nem is késétt odasügni a fülbemb:

— Minden a szerencses társulástól függ.

Gondoltam is, hogy ez sokak jólétének lehet forrása.

— Már első szerencsem — folytató Pál barátom, és most szépen haladva előre — az volt György, érts meg édes György, hogy a jó sors mint hat osztályt végzett árva fiút a híres Derzi intézeténél Karácsöndyval hozott össze. Ott nála, ah mennyi tapasztalatot gyűjtöttem, mennyi jó ebédet, vacsorákat . . .

És nevetett. Mert lehet az ilyen jó vacsorákon és ebédeken nevetni. Bizony lehet.

— És tudod György, most rendes tanár vagyok, én aki árvaságom miatt most valahol egy városi inokoeska volnék talán. Rendes tanár, György, a históriából és kronológiából. És tudod egy kis szölöcskét is vásároltam.

— Még nőtelen korodban?

— Dehogy! hanyatlott hátra kedélyes nevetéssel. Hát ki tehetne ilyesmit nőtelen korában? Egy szegény, hat osztályos dominus? Ah, persze! Előbb természetesen megházasodtam, és oly szerencsével . . .

— Karácsöndy nővérét . . .

— Hát persze Karácsöndy Pepit. Azt vettem el. Pepi egy igen jó teremtés volt . . . Itt megállt.

Pepi, azaz Hámosi Pálné, egy szegény, sovány, rút, időses leány volt, oly sovány mint a jól kiszáradt öreg deszka. A karjaiból csak a csontok jutottak a szövettség boldogítására. Fogai mint a fonott ostor, egymásra igyekeztek és széles homlokcsontjába úgy voltak beékelve apró mozgó fekete szemek, hogy azok minden perezbén egymás felé fordultak.

kor Pál barátom nem is késétt odasügni a fülbemb:

— Minden a szerencses társulástól függ.

Gondoltam is, hogy ez sokak jólétének lehet forrása.

— Már első szerencsem — folytató Pál barátom, és most szépen haladva előre — az volt György, érts meg édes György, hogy a jó sors mint hat osztályt végzett árva fiút a híres Derzi intézeténél Karácsöndyval hozott össze. Ott nála, ah mennyi tapasztalatot gyűjtöttem, mennyi jó ebédet, vacsorákat . . .

És nevetett. Mert lehet az ilyen jó vacsorákon és ebédeken nevetni. Bizony lehet.

— És tudod György, most rendes tanár vagyok, én aki árvaságom miatt most valahol egy városi inokoeska volnék talán. Rendes tanár, György, a históriából és kronológiából. És tudod egy kis szölöcskét is vásároltam.

— Még nőtelen korodban?

— Dehogy! hanyatlott hátra kedélyes nevetéssel. Hát ki tehetne ilyesmit nőtelen korában? Egy szegény, hat osztályos dominus? Ah, persze! Előbb természetesen megházasodtam, és oly szerencsével . . .

— Karácsöndy nővérét . . .

— Hát persze Karácsöndy Pepit. Azt vettem el. Pepi egy igen jó teremtés volt . . . Itt megállt.

Pepi, azaz Hámosi Pálné, egy szegény, sovány, rút, időses leány volt, oly sovány mint a jól kiszáradt öreg deszka. A karjaiból csak a csontok jutottak a szövettség boldogítására. Fogai mint a fonott ostor, egymásra igyekeztek és széles homlokcsontjába úgy voltak beékelve apró mozgó fekete szemek, hogy azok minden perezbén egymás felé fordultak.

mindig tulságos arisztokratikus bajlamokat találnok, melyek ifjainkat a papi, hivatalnokai stb. szakpályákra hevítik.

A luxus okozta túlköltségekben szenved és latsnyul nemzetünk, s az a túlköltségek is inkább, elég sajnos, az anyagi irányról áll, de benne a szellemi irány, az irodalom, művészetek, komoly tudományok oly csekély mértékben résztulnek.

Pedig ez a luxus volna az egyetlen, mely még akkor is megtakarítás, ha sokba kerül.

Mert a ki műveltségénél fogva eleget tartja mind szórakozásul, mind fitogtatásul, hogy mily mértékben pártolja az irodalmat és művészetet s mily mértékben áll a tudomány és irodalom színvonalán: az minden egyéb luxust könnyen nélkülöz, sőt a tulságost megveti, s ebben áll a megtakarítás jelentősége.

A társadalmat kellene tehát első sorban átalakítani; vagyis inkább a társadalomnak önmagát kell átalakítania, hogy az állam pénzügyi idegze, mely egyedül képes az erők összhangját mind szellemi, mind anyagi irányban megszilárdítani, meg erősödjék.

Tudjuk azt, hogy a luxus fötényezője a hiúság és külső tetszelgés. A fővárosi luxus fokozására semmi sem szolgálhat nagyobb ingert, mint azon tudat, hogy a fővárosi élet ezen kinövésait a vidék fölkarolja, követi, sőt valóságos kultuszot csinál belőle. Egy szóval a vidék majmolja a fővárost, s a fővárosnak kedve telik abban, hogy majmolassa magát. Az eredmény aztán kiegyenlíti egymást, mert a fővárosban csak is olyan nagy a szegénység, mint a vidéken.

Lenne csak a dolog megfordítva! Lenne csak úgy, hogy a vidék megszűnik a főváros majmolója lenni, majd meglátjuk akkor az eredmények közti különbséget. Először is a luxus imádók hasonlóan az oly kaczer asszonyhoz, a kivel senkinek kaczérekodik, magukba szállanak s elveszvéen a hű túndoklések hódító hatása, önmagukban kezdenék vizsgálni azt, hogy vajon az az életmód, melyet követnek, csakugyan olyan-e, hogy annál észszerűbbet nem követhetnek?

Tagadhatatlanul kitűnnének a pénzügyi eredmények közti különbségek is. És ha eddig a vidék irigylte — elég helytelenül — a fővárosi élet fénylőését, s a mig irigylt, mindaddig majmolja is — akkor a főváros irigylne a vidéki egyszerűség anyagi és szellemi jólétét, s ha irigyelni kezdte, bizonyára megtanulja követni is.

Es ezen változás épügy megtenné a maga körütt a roszból a jóhoz, mint a maga körütté eddig a jóból a roszhoz. Mert a társadalmi egyszerűség boldogságához a társadalmi élet intenzitása is szükséges, — a társadalmi élet csak egyben lehet intenzív, s ez az egy — család. És a mi most a család képzés, a családfontartást akadályozza, akkor ugyanaz valék ezek tényezője.

A német és francia nemzetet egymással egybeahasonlítva, a mondottakra nézve igen szép példát lehetne illozni.

Anglia gazdagságának nincs nagyobb oka, geografiai szerenés fekvése sem olyan hatalmas ok réa, mint családi életének szoliditása. Ezt Buckle kifejté s alig lehetne megeazólalni.

Egy család, mely önmagában keresi a boldogságot, nem keresi a luxust, mert nincs rá szüksége. A mely család a luxust keresi, az nem önmagában keresi a boldogságot, de aztán nem is találja föl sehol. Az elsőnek szükségszerű eredménye a takarékság és tökegyűjtés, a másodiknak szükségszerű következménye a pazarlás és emertlés.

- Boldogok!
- De kihez járhatnak? Mi?
- Panaszukat nem hallom.
- Elég, ha beszélnek a családok, hogy mindig a zaloghazakat bujják.
- Különbön ez senkire se tartozik.
- Fáj az ember szívének, mikor egy tanártársra . . .
- Fölkeltem, hogy újabb levegeket tegyek az asztalra.

— Mert kedves György — emelte magasra Pál barátom tele poharát — csak egyszer élünk.
— Igaz.
— Ennél jobb borokat is ihatol majdan — biztatótt. — Vezetünk nekéd is ott mellettként egy kis szőlőt! Néztünk is már ki egy alkalmasat a sógorommal. Pénzt keritünk. S lassan letörleszthetitek. Az is nagy eger lesz rátok nézve, hogy gyermekeitek a jó levegőben növekedhetnek föl s te magad a téli robotra annyi erőt gyűjtesz a hegyen, hogy nevedet a munkát velünk együttl. Ez, ez!
Poharakat föltöltöttünk.
— Rendes bevallás — tanított előre is — biztosság az összekötötés által mindenütt. Ezekben talalom én az élet savát. Egy szóval szerelem és társulás.

Most már láttam, hogy rögtön a föltételnél leszkök. Nem is törekedtem a beszédet más felé esavarni.
— Zsuzsit . . . Zsuzsikát . . . egészítette ki a szót — ismered? Nos, mit szólas Zsuzsikára? Csak szólj őszintén, akarom tudni, hogy mit szólas Zsuzsikára, György. Olyan leányról bátran lehet beszélni. A ki olyan munkás, példás életű, szerény, jó gazdasszony, aki a ruháit is maga varrja, aki soha — de szőlj magad Zsuzsikáról. (Vége következik.)

† Warga Ferencz

pécs-belvárosi igazgató-tanító. 1823—1866.

Warga Ferencz nincs többé; porhüvelyét vissza adtuk a földnek, melyből a Teremtő megalkotó őt, lelke azonban már ott fön tűndöklik valahol, mert írva van, hogy „akik sokakat tanítanak, tűndökleni fognak, mint csillagok az égen.“
Es ő bizonyára sokakat tanított, tanuskodott erről azon általános tisztelet, melyben részesült míg él, de még inkább tanuskodott arról azon általános részvét, melyet a megholt iránt tanúsított a nagy közönség a temetésén való impozans megjelenésével.

Hogy ki volt ő, azt mindenki tudja: néptanító; de hogy mi volt ő nekünk, azt csak azok tudják, kik a kollegialitás magasztos eszméjét nemcsak föl fogni, — de azt átérzeni is tudják.

Benne a társadalom tevékeny és munkás tagját veszté el, ki kötelességének nemcsak hogy eleget tett, de aki jeles tehetségei és egyéb előnyös tulajdonainál fogva városunk, de sőt országunk tanügye terén is az első közű küzdé magát föl; — mi tanítók azonban benne nemcsak a szorgalmas „kenyeres bajtárs“-t, de a nemese szívtű jó kollegát is siratjuk.

A jó kollega iránti kegyelet gyöngéd és fájdalmat enyhítő érzelmeinek azok kifejezést, midőn küzdelemteljes életéből közlöm azon főbb vonásokat és mozzanatokot, melyek alapján neki egy a tanügy terén, mint a társadalomnak oly kiváló szerep jutott!

Legyenek e sorok a nemese szívtű lény emlékének szentelve, ki önzetlen magaviseléssel, utmutató példájával tanítta meg bennünket a kollegialitás gyöngéd érzületére és annak ápolására: de egyuttal szolgáljanak e sorok t. karszaim buditására is, hogy áthatva és lelkesítve az örszüksége hagyott magasztos eszme által s egybefűzve a kartársi önzetlen szeretet erős lánolatával: értékesíthessék az örszüksége. Legyenek e sorok a kedves — a jóbarát emlékének szentelve, kinek még poraiban is halával és tisztelettel adozunk . . .

Warga Ferencz 1823. évi július 29-én született Versenden — Baranyamegyében. Szülei szegények voltak, mindazonáltal gyermekeiket gondos nevelésben részesítették, ki miuttan elemi tanulmányait befejezte, a jobb módú szülők gyermekeit kezdé pár garasért taníttatni, mi mellett szorgalmasan tanulgott ő maga is a tanítója által neki nyújtott könyvekből, — megkezdvén már ekkor önművelését.

A tanítás és a zene iránti hajlama azonban tovább üzét őt és nemcsak ott találjuk mint gyakorlók-tanítóit Linczenburger szajki tanító mellett, ki mint szak-képzett kitűnő tanító az egész megyében pártatlanul állt.

Linczenburgmél, — kinek kereszt fia is volt, keserű napokat élt, mert a kitűnő tanító és zenesz egy kissé túlszögör volt. A legeszkélyebb hibát is koplalással és szigorú testi fenyítéssel büntette. Elvégezvén a gyakorlókodást és elsajátítván főnöke pontosságát és tanítási módszerét, Versenden kezdé meg volt tanítója mellett 1839-ben tanítói működését még pedig sikeresen, mert már a második évben 20 frt fizetésben is részesült!

Innen az 1841. évben a magyar ajku lakókkal bíró Egeragra jutott, mint segéd-tanító, hol 30 frt évi fizetés mellett már önállóbb működési körben részesült, különösen pedig abban, hogy a jószívtű plébános fölművelvén a tudományzomjas ifju szép tehetségét, — könyveit rendelkezésére bocsájtá.

1842-ben szorgalmas önképzés után és szép előismeretekkel fölrüházva Pécsre jött és 1843. évben el is végezte a képezde II. évfolyamát. Ezután mint segéd-tanító működött Lanesukon és Dárdán 50 frt évi fizetéssel.

1845-ben Pesten a Ferenczvárosban találjuk őt Bäcker fötanító mellett, egy év múlva pedig a Terézvárosban Schmidt fötanító mellett 200 frt fizetéssel. Szabad-idejét magánoktatásra és önművelésre használta föl.

A szabadságharez lezajlása után 1851-ben Bonyhádra hívták és később megválasztották organistául és fötanítóul, hol több évi működés az egész község tiszteletével és becsülésével találkozott. Itt nősült meg, feleségül vevén elődjének Engeszer Józsefnek Karolina leányát.

A es. k. helytartóságnak Sopronban székelő osztálya őt az 1357-dik évi szept. hó 25-dik oztályi kélt 20728. sz. alatti leirátában a pécs-belvárosi 4. oztályu mint a fötanoda I. oztályához tanítól nevezte ki. Ő és Szauder A. igazgató és képezdei tanár hozták be ekkor a hangoztatási módszert, a fejszámolást, szemléltetést és ének-tanítást; őt és igazgatóját üdvözölhetjük tehát az új aera apostolául.

1859-ben a miniszterium 10845/890. sz. a leirátában azzal tüntette ki, hogy képesített fötanodai tanítóra nyilvánította s a 4-dik oztályi vezetésével bízta meg. Ugyan ekkor még más kitüntetés is érte, a mennyiben a tanítóképezdehez segéd-tanárul nevezetett ki és mint ilyen 7 évig tanítá a német- és horvátnyelvet, valamint a gazdaságtant is — egyaránt felelvén meg a személyéhez kötött bizalomnak ugy is mint képezdei, ugy is, mint mintafötanodai tanító. Az 1861. július hó 29-én tartott városi közgyűlésben a város közönsége Warga Ferencznek ernyedetlen be-galmáért, — teljes elismerést aratott he-

lyes tanmődjéért méltánylásul: teljes megelégedést nyilváníta, miről a volt igazgatóság utján okmányilag értesíté is.

Az 1861-diki alkotmányos aeróban kifogástalan társadalmi élet, józan erkölcsös magaviselése következtében városi és megyei bizottsági taggá választott. (Politikai nézetére nézve majd mérsékelt volt, utóbb a szabadelvtű pártához csatlakozott egészen.)

A 60-as évek elején részt vett a „Pécsi Dalárda“ megalapításában, melynek tevékeny tagja, később másod karmestere és alelnöke lön.

Irodalmi munkásságát is ugyanekkor kezdé meg, Szauder Antal tanítóképezdei igazgatótanárnál kiadva a „Népevelők Kalauza“ című évkönyvet, valamint később a „Kalauz“ című paedagogiai heti közlönyt.

Az 1866. évi nov. hó 9-én tartott városi tanácsülésben a reá bizott tanítványokkal szelid, nyájias és gyermekbarát jellegét tanúsító bánásmódja, hivatásában lankadatlan buzgalma által, vagyis a nevelés terén előidézett sikerteljes eredmények folytán, úgy nem kevésbé a haladó fölvilágosult szellemének fölkarolása által arra érdemesítette magát, hogy a pécsi összes tanítók egyik födiszének nyilváníttatott és feleltetveken magaviselést, úgy önfelelőzde ügybuzgóságát és szerény illemmel párosult becsülettel jellemét a közönség és hatóság teljes elismeréssel méltányolta és tüntette ki.

A belvárosi föl. iskolának az 1868. évi 38. t. ez értelmében történt rendezése, illetve szervezése alkalmával igazgató-tanítól választott s mint ilyen 1869. évi hatóság legnagyobb megelégedésére és elismerésére, valamint kartársai szeretetére érdemesítette magát. Ugyanezen idő alatt volt a jó hírnévnek örvendő „Werner“ féle magán-intézetnek hazamosb ideig, a polg. leányiskolának pedig két évig (1882—84) igazgatója

1865-ben „Népszerű gazdászattant“ jelent meg tőle, melyet kézikönyvvül használt a tanítóképezdeben, mint e tantárgy tanára. Ugyancsak a 60-as években jelent meg tőle két német nyelven írt évkönyv „Der paedagogische Wegweiser“ cím alatt.

Ezen mozgalmak időben (1866—1870.) alapító tagja volt a „Pécsi tanítóegylet“nek, melynek eleinte alelnökül, 1877 től fogva pedig elnökül választott.

Az 1869/70. és 70/71-ik években az egylet megbízásából e sorok írójával szerkesztette a „Néptanoda“ című heti szak-közlönyt.

Az 1870/71—1871/72-ik években a megyei iskolatanács tagja és jegyzője volt.

A kormány a 70 es évek elején kitüntető jutalomban részesíté, de nagyobb volt a fölötti öröme, hogy a néptanítók bizalma és tisztelete folytán az 1870-ben tartott „Magyarországi néptanító I. egyetemes gyűlés“-n alelnökül választott.

1873-ban azon megiszteltetés érte, hogy a bécsi világkiállítás tanügyi osztályának tanulmányozására őt küldötté föl Pécsről a kormány.

A kir. tanfelügyelőség által még 1882. jul. 17-én 1180. sz. a ajánlatot kitüntetésre, de úgy látszik, hogy a kormány ezt már nem vette tudomásul, mert a szó szoros értelmében megérdemelt kitüntetés — elmaradt; pedig hány érdemtelenebb részesül benne?!

Az 1875—1879-ig megjelenő „Tanügyi füzetek“-et ő szerkesztette, de a lapban megjelenő polemikák és személyeskedések sok keserűséget szereztek neki, a mellett a túlhalmozott eltolgalság is nagyon megtörte az amugy is kimerült erőket, a tisztségekről lemondva visszavonult, de egészségi állapota oly fordulatot vön, hogy a hatóság méltányolván az érdemekben megözönlő tanfűrri sikeres működését, az 1881-ik évi május hó elejétől fogva saját kérelmére fölmentette az oztálytanítás terhe alól.

Megtörtén, kartársai egy-nemelyikével meghasonolva, mindenki iránt bizalmatlansággal eltele fölté ezentul napjait. Aszajja s ennek mellékes következményei többnyire ágyhoz kötötték.

Halála előtt még lobbant egyet lelke szövéteinek. Egyik szét verőnyes szűret napon kivitéte magát esinos kis szövétebe, talán azért, hogy lelke elbuseszűzék azon kedves helytől, melyhez az utóbbi években családja és kollegáinak körében oly édes emlékek által volt fűzve . . . azóta nem hagyta el szobáját, már csak félig élt, folytonosan szendergett kitüntetésekkel van ugyan telve küzdelmes élete, de hosszu — nagyon hosszu a pálya, melyet betutott nemes lelke, csoda-e ha belefáradt, ha pihenni vágyakozott s aludni ment? ?

Nyugodjál békében kedves barát s a mily hullámos volt élted folyása, oly nyugodt és esendes legyen poraid nyugvása. Aldásunk legyen hamvaiddon, emléked élni fog utódaiddon, álmódj édeseket és most: Isten veled.

Pécsen, 1886. okt. 20.

Repics Vincze.

Törvényszéki csarnok.

Előadandó polgá i ügyek, Október 23-án Fritz György — Hoflich Kónrad ellen peré ház becses-éteke iránt. Lustig József és társa — Gyenes János és Mikes József, mint az „Ifj. Madarás Endre“ cég tagjai elleni rendes keresete 994 frt 44 kr. tránt.

Előadandó büntető ügyek, Október 25-én. Nagy György és társa ellen lopás miatt. Szajkó János ellen gondatlanulágól okozott emberölés

miatt. Október 27-én. Kollár Mari ellen lopás miatt. Zsifkovits József ellen lopás miatt. Dinecz György ellen sulyos test sértés miatt. Október 29-én. Or. Szabó Károly és társa ellen okirat hamisítás miatt. Udvarász János ellen sulyos test sértés miatt. Október 30-án. Karácsony Harcsi István és társai ellen orgazdaság illetve lopás miatt. Bálint István és társa ellen lopás és más ingó vagyonának megrongolása miatt.

Különlélek.

— Személyi hir. Dulánszky Nándor megyés püspök ma, szombaton Simor János közölge jubileumára a primási székvárosba, Esztergomba utazik.

— Sláby jubileuma. Serényen érkeznek az egyházmegye minden részéből a bejelentések Sláby Ferencz ez. püspök és nagyprest november 7-iki arany miséjére s remélhetőleg méltóan fogja magát bemutatni az egyházmegye papsága atyai barátja és szerette püspök-helyökének. Manuductora Dulánszky Nándor megyés püspök lesz. Az egyházi szónokokat Tróll Ferencz papai praelatus fogja tartani. Az egyházi ténkedés déli 1 órakor 250 terítékké fénys banket fogja követni a Hattyu-termeiben, melyen a megyés püspök is részt veend. Amint értesülünk, a jublians szállóvárosa Nagy-Kanizsa küldöttiséggel fogja magát az ünnepeleken képviseltetni.

— Megyei közgyűlés. Baranyavármegye közgyűléshatósága f. hó 18-án (hét-fő) Perzel Miklós főispán elnöklete alatt rendkívüli közgyűlést tartott. A napirendet megelőzőleg indítványt tett a főispán, hogy Simor János herceg-primás 50 éves jubileuma alkalmával föliratilag üdvözöltessek az indítvány általános helyesléssel fogadtatt. Következett a napirend. Tár-gyalgott az 1886. évi XXI. t. ez. folytán átalakítandó megyei szervezési szabályrendelet s az állandó választmányok erre vonatkozó javaslata. Csekélyebb módosításokkal lön fogadva. Az árvászeki személyzet szaporításáról szóló javaslata kerülvén a sor, Szily szóltat föl s úgy mond belátja szükségét az új árvászeki fölökké állomás létesítésének, továbbá az irattárnok s esatlós szilkségességet sem vonja kétségbe; de szeretné tudni, hogy miből fedeztetnek ezek az új állomások? Sok találgatás után maga meg is felelt rá, indítványozván, hogy azon bányadok, melyek eddig az árvászeki tartalék-alap gyarapítására fordították, jövőben szolgáljanak az új állomások fedezetéül. Azt is indítványozta, hogy helyes lenne a jelenlegi al-leveletárnokot az árvászekhez tenni irattárnokul s mellé, nemkülönbön a fő-leveletárnok mellé írnoiki fizetéssel segédet adni; így jelentékenyen lenne szaporítva az anyira szükséges munkaerő. Mindkét indítványt hely-sléssel fogadtatt. Kérdés a miniszter mit szól a dologhoz? A jövő évi költségvetés fölolvastatván tudomásul vétetett. A közgyűlés délután 1 órakor ért végt.

— Uj plebános. Engel Adolf nagy-birtokos meghatalmazása alapján Szeifritz István kanonok a megüresedett jánosii plebánia javadalmára Jozgics János belvárosi közkedveltségű segéd-lelkézt mutatta be a megyés püspöknek, ki is őt készséggel nyilváníta „Idoneus“-nak, kanoniszterleg institálta. Melegen üdvözöljük az új plebánost, kinevezése bennünk a legjobb benyomást keltette, mert 7 évi helybeli működése alatt nyájias és szelid morárvall tanítványainak benső szeretetét s a szülők és nagy közönség méltó tiszteletét érdemelte ki. Még egészen fiatal ember, 1855-ben született Pakson, tehát 32 éves, szóval férfi korának küszöbén van. De annál többet szolgálhat mint tözszykeres magyar fiu vegyes ajku új állomáshelyén a magyarság szemponjtá-ból a hazafiságnak. Egy parlagias tér várakozik ott reá, hol boldogult elődje egy ember-öltőn át holta napjáig sem tanult meg becsületesen magyarul beszélni, írni pedig magyarul egyáltalában nem tudott. Karolja fel ifju lelkeséssel a szent ügyet s számolhat minden hazafiasan ér-ző magyar ember öszinte elismerésére. S a hitben, hogy ezt teendő, gratulálunk a kegy-urnak, ki hazafias kötelességet teljesített, hogy a magyar érzelmű ifju papot ki egy-hazi működésében mindig kitűnő, a társadalom pedig tevékeny és hasznos polgar volt, plebánossá kinevezte, — s hogy ily derék lelkesre tehettek szert, gratulálunk a jánosii hívekknek is.

— Jus incensationis. Az egyházogj értelmében a kegyurat, mint az egyház kü-lönbös jövevőjét, bizonyos tiszteleti jogok illetik meg, u. m.: a szentélyhez közeli kitűnőbb hely (sedes in choro), a szent mise alatt a külön tömjénezés (honor thuris) és a békecsók (osculum pacis). E megtiszteltetésben a belvárosi plebánia templomban Pécs szab. kir. város közönsége képviselében Aidinger János polgar-mester először részesült a dalartunépegy alkalmával megtartott disz-misén, azután másod ízben a mult vasárnap a város föl-szabadulása 200 éves fordulójának emlé-kzésére alatt. Ott láttuk őt az oltárhoz közeli kitűntető padban s a subdiacon atnyújtá neki evangélium utaa csokra a misekönyvet, offertorium után megfűstöl-tett, s communio előtt átadta neki a subdiacon a békecsókot. Csak hogy ez alkalommal patronusi padjába még ketten szorultak be, a főispán és Zavaros Péter árv-szeki elnök, így mindhármán megöso-koltak az evangéliumos könyvet és mind-hármán részesültek a honor thuris megtiszteltetésében.

— Warga Ferencz pécs-belvárosi közs. népiszkola volt igazgató-tanítója hült tetemei f. hó 18-án d. u. 4 órakor tettelek örök nyugalomra. A végső gyászszünetelen megjelent nagyszámú közönség tanuskodék azon tiszteletéről, melylyel iránta még holta után is adózunk. A családtagokon kívül ott látuk a világi és egyházi hatóság legelőbb-kelölt, az egyletek és intézetek képviselőit, városi és megyei tisztviselőket és még számosakat, mint egykori tanítványait. Tesztületileg megjelent az összes városi tan-testület, a polg. leányiskolai testület, a „Werner“-féle leányiskola és a förelátanoda tanári kara növendékeikkel együtt és igen szép számú közönség. A gyász-kocsi rakva volt gyönyörűbbnél gyönyörűbb koszorúval, melyeken esinos feliratos szalagok csüngtek alá. Láttuk a pécsbelv. tanító-testületét: „W. F. igazgatónak“ című föl-irattal, a pécsi tanitestületét: „A feledhet-len kartársnak“, a baranyamegyei közs. tanitestületét: „W. F. tagtársnak“, a polg. leányisk. testületét: „A volt igazgatónak“ és a „Pécsi Tanító-Egylet“-ét: „W. F. tiszteletbeli elnöknek“ című feliratokkal és még számos mást, melyek felirat nélkül is igen esinosak voltak. A temetőben a „Pécsi Dalárda“ énekel, még pedig remélt Mendelsóhtól egy megható gyszadlt, melyben a versek refrainje: „Isten veled!“

— Halálozás. Szentkatolnai Cs. e. h. Ede es. kir. kamarás, a Ferencz József rend nagy keresztese, a szent István jeles rend vitéze és a vaskorona-rend lovagja, utóbbi időben kir. biztos: folyó hó 21-én, (csütörtökön) Vargán, életének 74-ik évében örök álmora szenderült. A boldogult földi maradványai 24-én (vasárnap) d. e. 10 órakor fognak Vargán örök nyugalomra tetetni. A gyászoló család az alábbi gyász-jelentést bocsátotta ki: Özv. szentkatolnai Cseh Edéné szül. gergyó - személykői Kövér Anna saját ugyimty gyermekei Marcell es. kir. kamarás és al-konzul, Marianne és Stefanie, férjezett dr. Czirer Elek és gyermekeik Ede és Marianne; továbbá özv. Cseh Valerné szül. verseghi Marfy Gizella, úgy gyermekei Anna és József nevében mely tájladommal jelenti férje-, illetőleg atyjuk-, ipajuk s nagytatyjuknak szentkatolnai Cseh Ede es. kir. kamarás, a Ferencz József rend nagykeresztese, a szt. István jeles rend vitéze és a vaskorona rend lovagja-nak stb. stb f. évi október hó 21-én esti 8 órakor hosszas szenvedés és a halotti szentségek ajtatós felvétele után élte 74-ik, boldog hazaságának 46 ik évében történt gyászos elhunytát. A boldogult földi maradványai f. hó 24-én vasárnap d. e. 10 órakor fognak Vargán örök nyugalomra tetetni, az engesztelő szt mise áldozat pedig ugyan e hó 25-én reggeli 9 órakor a vargai kapornában a Mindenhatónak bemutattni. Áldás és béke poraira! — Knezevich Ignác né szül. Pritzlmajer Franziska f. hó 22-én (pénteken) délután életének 73-ik, boldog házasságának 53-ik évében elhunyt. A boldogult hült tetemei megüteza 18. sz. házból, vasárnap d. u. 4 órakor fognak örök nyugalomra tetetni.

— Lauber Lajos, Lauber Rezső 13 éves fiaeskaja f. hó 21-én jobblétre szenderült. Hült tetemei 23-án délután tetemnek örök nyugalomra. — Béke hamvaikra!

— Kiszenvedett. A hét közepén arról értesítettek bennünket, hogy Nyers Lajos a szegedi börtömben meghalt — kolerában. Ki volt, mi volt Nyers Lajos? azt Pécsen mindenki tudja. Egykor a legkeresettebb ügyvéd, később elbukott ember. Körülm-nyesebben nem akarjuk jellemezni, mert ezzel csak fokozaánk városunkban élő rok-onainak fájdalmát, a mit tenni legkevésbé sem lehet szándékunk. Különbön is: de mortuus aut bene, aut nihil. Kiszenvedett — béke poraira!

— Ölcso marhahus. Az utóbbi időben bizony-bizony nagyon megdrágult a marhahus városunkban, 52 kr. volt kilója. Nem esodajuk tehát, ha megszársaink jelentékeny nyereséget tettek zsebre az üzletről. Ezen — már tarthatatlan — állapoton kíván tehát segíteni azon szövetkezet, mely a napokban alakult azon célból, hogy a város különböző pontjain huskime-rőt állítson s ott tetemenesen leszállítva a hus arát, szolgáljon a közönségnek. Mészársaink alig hogy értesültek e hírrel, mar is 4 kiral szállították le a marhahus kilójának arát. Üdvözöljük a szövetkezetet, mely a közönség érdekében működik!

— Esti tanfolyamok. A kereskedelmi ifjak önképző egyesülete a tagok laktöré-nek kibővítése, az általános és szakmü-veltség terjesztése céljából a téli hónap-okban esti kurzusokat fog rendezni. Ez évben Lóncsár József dr. jogakadémiai tanár a nemzetgazdaságtanból, Mutschbacher Viktor dr. jogakadémiai tanár a kereskedelmi jogból fognak hetenként egy-szer előadást tartani. E végből az egy-let a közönség számára kevesebb, csupan 6 népszert fölolvastás fog rendezni.

— A jogakadémiai ifjúság által rendezendő tánc-nulatságra a kik esetleg tévedésből nem kaptak meghívót s erre igényt tartanak, legyenek szivesek a rendezéshez fordulni.

— Nem akar magyarul írni. Ezen helyi-érdéki üjdonságot a „Budapesti Hírlap“-ból vették át: A minap egy hozzákn beklüttöt német körlevél miatt megtámadtuk Alexander Visnya pécsi bizományost. Visnya úgy látszik belátva, mennyire rontja az üzleti renométt, mikor valakiről ilyen dolgok jutnak a magyar közönség tudomására, sietett fölkeresni szerkesztésünket s elő-

